Ἐξαροποίησε τοὺς συμπολίτας ἡ πληροφορία ὅτι τὸ φέρρυ—μπὼτ «Ἐγνατία» θὰ ἐγκαινιάση τὰ δρομολόγιά του τὸν προσεχῆ Αὔγουστον μὲ ἀφετηρίαν τὸν λιμένα τῶν Πατρῶν.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Πιστεύομεν ὅτι οἱ ἁρμόδιοι θὰ καταβάλουν πᾶσαν θετικὴν προσπάθειαν—ὅπως κατασφαλισθῆ ἡ γραμμὴ διὰ φέρρυ—μπὼτ Πατρῶν—Ἰταλίας.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ κ. ΔΗΜ. ΧΕΛΜΗ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, Ο ΚΥΡΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ 1959 ΕΙΣΕΦΕΡΕ ΜΟΝΗ ΤΑ 69% ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΡΑΓΔΑΙΑ ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ: 65.000 ΝΕΟΙ ΚΑΤΑΘΕΤΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΕΙΤΑΙ ΝΕΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ. Τὴν μεσημβρίαν τοῦ Σαββάτου 30ῆς Ἀπριλίου συνῆλθεν ἡ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπέζης κ. Δημήτριος Χέλμης προέβη εἰς τὴν ἀκόλουθον ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1959 καὶ γενικώτερον ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς χώρας.

I. Αἱ ἐξελίξεις εἰς τὴν Διεθνῆ Οἰκονομίαν

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1959 τὴν διεθνῆ οἰκονομικὴν συγκυρίαν ἐχαρακτήρισεν ὑψηλὸς ρυθμὸς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς ἀνεπτυγμένας χώρας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος εἶχον ἐξέλθει τῆς βραχείας διαρκείας ὑφέσεως τῆς περιόδου 1957—1958. Τὴν αὔξησιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἠκολούθησε ταχέως ἀνάπτυξις κατ' ὄγκον καὶ κατ' ἀξίαν τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου.

Παραλλήλως πρὸς τὴν σημειωθεῖσαν ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους ἄνοδον τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ὄγκου τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἐπραγματοποιήθησαν σημαντικαὶ ἐξελίξεις εἰς τὰς προσπαθείας δημιουργίας εὐρυτέρων οἰκονομικῶν χώρων ὑπὸ ὁμάδων συνεργαζομένων κρατῶν.

Αἱ πρόσφατοι ἐξελίξεις εἰς τὸν τομέα τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου ἐνεφάνισαν ἐκ νέου τὴν ἰδιότυπον θέσιν τῆς Ἑλλάδος, ἐν σχέσει πρὸς τὸν λοιπὸν εὐρωπαϊκὸν χῶρον.

Αἱ ἐξελίξεις αὗται ἐπανέφερον εἰς τὸ προσκήνιον τὸ πρόβλημα τῆς διαθέσεως τῶν ἐξαγογίμων προϊόντων τῆς Χώρας, ἐν ὄψει μάλιστα τῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἑνοποίησιν εὐρυτέρων εὐρωπαϊκῶν περιοχῶν. Ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῆ τὸ θέμα τῆς συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰς νέας οἰκονομικὰς ὁμάδας.

II. Ἡ ἔντασις καὶ συστηματοποίησις τῶν προσπαθειῶν ἀναπτύξεως

Τὸ αἴτημα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως

Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις ἀποτελεῖ, ἀναμφισβητήτως, κεντρικὸν αἴτημα ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπανειλημμένως καὶ ἐντόνως προβαλλόμενον ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων του. Ἔχει, πράγματι, κατασταῖ εὐρύτατα συνείδησις—ἐν ὄψει μάλιστα τῆς ταχυτάτης προόδου τῆς ἐπιτελουμένης ὄχι μόνον εἰς τὰς ἀνεπτυγμένας οἰκονομίας τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς γειτονικὰς γεωργικὰς χώρας—ὅτι τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ προβλήματα θὰ εὕρισκον τὴν ἀσφαλῆ ἐπίλυσίν των μόνον διὰ τῆς πληρεστέρας ἀξιοποιήσεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τοῦ ἔθνους.

Ἡ βαθμιαία ἐξυγίανσις τῆς νομισματικῆς καταστάσεως καὶ ἡ ἄρσις ὡρισμένων πιεστικῶν προβλημάτων τῆς οἰκονομίας, πραγματοποιηθεῖσαι εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπληθύνετο ἡ σύστασις διεθνῶν χρηματοδοτικῶν ὀργανισμῶν καὶ ἀνεπτύσσετο ἡ διεθνὴς κίνησις κεφαλαίων, ἐδημιούργησαν συνθήκας εὐνοούσας τὴν ἔντασιν καὶ συστηματοποίησιν τῶν προσπαθειῶν πρὸς οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας.

Εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖ ἴσως μοναδικὸν παράδειγμα χώρας ἐπιδιωκούσης τὴν οἰκονομικήν της ἀνάπτυξιν, συγχρόνως ὅμως τελούσης ὑπὸ ἀνόθευτον δημοκρατικὸν καθεστὼς καὶ διαθετούσης ἀνεπτυγμένους κοινωνικοὺς θεσμούς. Ὁ σεβασμὸς τῆς βαθύτατα ἐρριζωμένης πίστεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ κατακτήσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπίτευξις ἐπιταχυνομένου ρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, χωρὶς νὰ εἶναι ἀσφαλῶς ἀσυμβίβαστοι, κατ' οὐδὲν πάντως πολυπλοκωτέραν τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιωκομένων.

Λύσιν εἰς τὸ πρόβλημα, ἱκανοποιοῦσαν τὰ αἰτήματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐναρμονιζομένην πρὸς τὰς ἀκολουθουμένας μεθόδους καὶ κατευθύνσεις ὑπὸ τῶν Δυτικῶν Χωρῶν, ἀνεζήτησεν ἡ Κυβέρνησις καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῆ, ὅτι ἐπέτυχε νὰ ἀνεύρη. Στηριζομένη εἰς τὴν στενὴν καὶ συνεχῆ ἐπαφὴν τοῦ Κράτους μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῶν παραγωγικῶν τάξεων καὶ τῶν διοικήσεων τῶν ἐξυπηρετούντων ταύτας ὀργανισμῶν, ἐπεζήτησε τὸν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων προσδιορισμὸν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων. Ἡ συνεργασία αὕτη συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ κατάρτισιν καὶ τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος ἔτους δημοσίευσιν τοῦ πρώτου μακροχρονίου καὶ μὲ σκοπὸν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Τὸ ἀρχικὸν πενταετὲς πρόγραμμα ἔλαβεν ἤδη τὴν τελικήν του μορφὴν καὶ ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν τὴν 9ην Ἀπριλίου 1960. Τὸ Κυβερνητικὸν πρόγραμμα θέτει τὰ πλαίσια ἐντὸς τῶν ὁποίων καλεῖται νὰ ἐκδηλωθῆ ἐλευθέρως ἡ ἰδιωτικὴ οἰκονομικὴ δραστηριότης καὶ διαγράφει τὰς κατευθύνσεις, πρὸς τὰς ὁποίας ἐπιχειρεῖται νὰ ὁδηγηθῆ ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχειρηματικὴ πρωτοβουλία. Ἀποσαφηνίζεται εἰς τὸ πρόγραμμα, ὅτι ἡ εὐθύνη τοῦ Κράτους συνίσταται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ καταλλήλου κλίματος, ὥστε νὰ ἐκδηλωθῆ ταχέως ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης τῶν ἰδιωτῶν, δεδομένου, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς Χώρας βασίζεται εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ ὄχι μόνον εἰς τὴν κρατικὴν δραστηριότητα.

Οἱ σκοποὶ καὶ τὰ μέσα τοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως

Ἐκ τῶν μέτρων τῶν ληφθέντων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ κινεῖται μετὰ συνεπείας ἐντὸς τῶν πλαισίων, τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ προγράμματος. Τὰ μέτρα ταῦτα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τρεῖς κατηγορίας.

Εἰς τὴν πρώτην περιλαμβάνονται μέτρα ὀργανωτικά. Ταῦτα ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ὑφισταμένων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν νέων κρατικῶν φορέων, ἀρμοδίων διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν ἀφ' ἑτέρου τοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν σύστασιν ἐλεγχομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὀργανισμῶν πρὸς καθοδήγησιν τῶν ἰδιωτικῶν φορέων.

Τὴν δευτέραν κατηγορίαν συνθέτει τὸ εὐρὺ πρόγραμμα τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων εἰς τὰ καλούμενα ἔργα τῆς οἰκονομικῆς ὑποδομῆς. Εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦτο περιλαμβάνονται ἔργα μὴ δυνάμενα νὰ ἀναληφθοῦν ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως, εἴτε λόγῳ τῆς φύσεώς των, ὡς εἶναι τὰ ἐγγειοβελτιωτικά, ὁ ἠλεκτρισμός, αἱ συγκοινωνίαι καὶ τηλεπικοινωνίαι κ.λ.π., εἴτε, ὑπὸ τὰς κρατούσας παρ' ἡμῖν συνθήκας, λόγῳ τοῦ ὕψους τῆς δαπάνης των καὶ τῶν πολυπλόκων περὶ τὴν κατασκευὴν των τεχνικῶν προβλημάτων, ὡς καὶ τῆς βραδείας ἐνίοτε ἀποδόσεώς των.

Ἡ ὕπαρξις τῆς τρίτης κατηγορίας μέτρων ἐκφράζει, νομίζομεν, τὴν εἰλικρινῆ πρόθεσιν τοῦ Κράτους, ὅπως τονώση τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιχειρηματικὴν πρωτοβουλίαν καὶ καταστήση εἰς αὐτὴν ἐλκυστικὴν τὴν πρόσκλησιν, νὰ ἀναλάβη αὐτὴ τὸ βάρος τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ νὰ προωθήση ταχύτερον τὴν ἀνάπτυξίν της. Πρόκειται περὶ τῶν μέτρων τῶν ἀποσκοπούντων εἰς τὴν παροχὴν κινήτρων πρὸς διενέργειαν ηὐξημένων ἐπενδύσεων, ἀλλὰ καὶ πρὸς κινητοποίησιν τῶν ἐγχωρίων ἰδιωτικῶν ἀποταμιεύσεων καὶ τῶν ξένων κεφαλαίων καὶ κατάλληλον διοχέτευσίν των πρὸς τὰς περισσότερον ἐνδεδειγμένας ἐκδηλώσεις τὰς περιλαμβανομένας εἰς τὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος.

Τὴν πολιτικὴν τῆς κινητοποιήσεως καὶ τῆς καθοδηγήσεως τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας διὰ τῆς καθιερώσεως οἰκονομικῶν κινήτρων ἰδιαιτέρως σημειοῖ καὶ ἐπικροτεῖ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα. Ἐπανειλημμένως, πράγματι, ἐδόθη εἰς αὐτὴν ἡ εὐκαιρία νὰ ὑποστηρίξη τὴν ἄποψιν, ὅτι δι' ἀρνητικὰ περιοριστικὰ μέτρων καὶ διὰ τῆς ἐπιταγῆς, οὐδὲν ἕτερον ἐπιτυγχάνεται εἰμὴ ἡ ἀποθάρρυνσις τῆς ὁρμιουργικῆς δραστηριότητος. Ἡ ἐκδηλωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κράτους πρόθεσις, ὅπως προβῆ ἀκόμη καὶ εἰς μεταρρύθμισιν τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας, ὥστε νὰ παρασχεθοῦν εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν ἐπαρκῶς ἰσχυρὰ κίνητρα εἰς τὸν ἰδιωτικὸν τομέα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐνδεικνυομένων πρωτοβουλιῶν ἀποδεικνύει, ὅτι τοῦτο συμμερίζεται τὴν ἐπιμόνως προβαλλομένην ἐν προκειμένῳ θέσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ἡ δημοσιονομικὴ ἐξυγίανσις, ἡ σταθερότης τῶν τιμῶν καὶ ἡ ἱκανοποιητικὴ διαμόρφωσις τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν ἀποτελοῦν παγιωθέντα ἐπιτεύγματα τῶν τελευταίων ἐτῶν. Χάρις εἰς ταῦτα παρέχονται σήμερον αἱ δυνατότητες νὰ ἀφιερωθῆ ἡ δραστηριότης τοῦ Κράτους πρωτίστως εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἐπίσης δημιουργοῦνται τὰ περιθώρια διὰ τὴν λῆψιν ἐλευθεριωτέρας στάσεως ἔναντι τῶν οἰκονομικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως, ἰδίως ὅταν αὗται ἐντάσσωνται εἰς τὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως. Σήμερον δύναται νὰ λεχθῆ, ὅτι τὸ κέντρον βάρους τῆς οἰκονομικῆς προσπαθείας τοῦ ἔθνους ἐν τῷ συνόλῳ του μετετοπίσθη ὁριστικῶς. Ἀντὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ παρελθόντος, ὅπως ἀποκατασταθῆ ἢ—ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν τοῦ ὅρου—νομισματικὴ ὁμαλότης, προέχει ἤδη ἡ δημιουργία τῶν προϋποθέσεων ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν αὔξησιν τῆς ἀπασχολήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας ὑπὸ ὅρους τείνοντας νὰ ἐξισωθοῦν πρὸς τοὺς κρατοῦντας εἰς τὰς βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας τῆς Δύσεως. Ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐξετασθοῦν αἱ σημειωθεῖσαι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1959 πρόοδοι τῆς οἰκονομίας.

III. Ἡ δραστηριότης τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας κατὰ τὸ 1959

Ἡ αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος

Ἡ δραστηριότης τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὑπῆρξε καὶ πάλιν ηὐξημένη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1959. Ἡ ἐγχώριος παραγωγὴ ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν διεμορφώθη ἐν τῷ συνόλῳ της εἰς ἐπίπεδον ἀρκούντως ὑψηλότερον ἔναντι τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τὴν ἐπιτευχθεῖσαν πρόοδον ἀπεικονίζει ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Τοῦτο, εἰς δραχμὰς τρεχούσης ἀγοραστικῆς δυνάμεως, παρουσίασε, συμφώνως πρὸς τὰ γνωσθέντα προσωρινὰ δεδομένα τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, αὔξησιν ὑπερβᾶσαν ἐλαφρῶς ποσοστὸν 3 ο)ο ἔναντι τοῦ 1958. Δεδομένου, ὅτι τὸ μέσον ἐτήσιον ἐπίπεδον τῶν τιμῶν παρουσίασεν ἐλαχίστην μεταβολὴν κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη, ἡ ἀνωτέρω αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἀνταποκρίνεται, κατὰ μεγίστην προσέγγισιν, εἰς αὔξησιν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς καὶ τῶν πραγματικῶν εἰσοδημάτων.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἐξάρωμεν τὸ γεγονός, ὅτι ἐπὶ τέσσαρα ἤδη συναπτὰ ἔτη αἱ τιμαὶ παρουσιάζουν σταθερότητα εἰς ἐλαχίστας μόνον χώρας ἀπαντωμένην. Εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς ἀποκαταστάσεως ὁμαλότητος εἰς τὰ νομισματικά μας πράγματα ἡ διαμόρφωσις τῶν μέσων ἐτησίων χονδρικῶν τιμῶν κατὰ τὸ 1959 εἰς ἐπίπεδον ἐλαφρῶς χαμηλότερον ἔναντι τοῦ 1956. Ἡ σημασία τοῦ ἐπιτεύγματος ἰδιαιτέρως ἐκτιμᾶται ὑπὸ τῆς Τραπέζης, διότι ἡ διατήρησις τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος εἶναι μία ἀπὸ τὰς βασικὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ πιστωτικοῦ λειτουργήματος ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας.

Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον, ἡ ἐδραίωσις τῆς σταθερότητος τοῦ νομίσματος προσπορίζει εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν ὀφέλη μὴ δυνάμενα νὰ παραγνωρισθοῦν. Συμβάλλει εἰς τὴν βαθμιαίαν ἐξουδετέρωσιν ἕξεων ἀποκτηθεισῶν ὑπὸ τὸ προηγηθὲν μακρὸν καθεστὼς τῶν πληθωρικῶν πιέσεων. Σήμερον εἶναι πλέον ἀναμφισβήτητον, ὅτι τὸ κοινόν, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του τόσον τοῦ παραγωγοῦ ὅσον καὶ τοῦ καταναλωτοῦ, ἀπέβαλεν ὁριστικῶς τὴν δικαιολογημένην ἴσως ἄλοτε, συνεπείᾳ τῆς συνεχοῦς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς, φοβίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατείχετο. Ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἀτόμων κατὰ τὴν δαπάνην τῶν εἰσοδημάτων των ἔπαυσε νὰ προσδιορίζηται ἀπὸ τὴν νοοτροπίαν τῆς ἐξασφαλίσεώς των δι' ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἵνα ἀποφευχθῆ ὁ κίνδυνος νὰ ἐξανεμισθοῦν ταῦτα.

Ὑπὸ τὰς ἱκανοποιητικὰς αὐτὰς συνθήκας, αἵτινες φαίνεται, ὅτι ἔχουν ἤδη συνειδητοποιηθῆ εὐρύτερον καὶ ἐκτιμηθῆ ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν οἰκονομικῶς δρώντων ἀτόμων, ἐξεδηλώθη ἡ δραστηριότης τούτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἡ αὔξησις τοῦ ἐγχωρίου προϊόντος δὲν ὑπῆρξεν, ἀσφαλῶς, ἐντυπωσιακή. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ὡρισμέναι ἐξελίξεις, αἱ ὁποῖαι ἐσημειώθησαν εἰς τοὺς ἐπὶ μέρους κλάδους καὶ ἀπετέλεσαν προσδιοριστικοὺς παράγοντας τῆς διαμορφώσεως τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς ζητήσεως κατὰ τὸ 1959. Ὡς κυριώτεραι ἀναφέρονται αἱ ἀκόλουθοι:

Ἡ ἀγροτικὴ παραγωγὴ παρέμεινε καὶ πάλιν σχεδὸν στάσιμος. Τὰ εἰσοδήματα τῶν ἀγροτῶν παρουσίασαν περιωρισμένην μόνον αὔξησιν ὑπολειφθεῖσαν ποσοστοῦ 2ο)ο. Δεδομένης τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ ὕψος τῆς ζητήσεως τῶν ἀγροτῶν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς δραστηριότητος τῶν λοιπῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας, δὲν εἶναι περίεργον, ὅτι ἡ σχετικὴ στασιμότης τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τῆς ὑπαίθρου ἐπὶ δύο κατὰ σειρὰν ἔτη ἐπέδρασεν ἀνασχετικῶς ἐπὶ τοῦ ρυθμοῦ προόδου τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ 1959 ἡ ἐγχώριος βιομηχανία, εἰς τινὰ ἔκτασιν δὲ καὶ τὸ εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον ἐπιέζοντο ἀπὸ ἀποθέματα σχηματισθέντα κατὰ τὸ 1958, ὡς εἴχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτύξωμεν εἰς τὴν Ἔκθεσιν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἦτο λοιπὸν φυσικὸν ἡ δραστηριότης τῶν δύο αὐτῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας, δηλαδὴ τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου, ἰδίως δὲ τοῦ πρώτου, νὰ παρουσιάσῃ σημεῖα ἀνασχέσεως κατὰ τὸ 1959, ὡστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ρευστοποίησις τῶν συσσωρευθέντων ἀποθεμάτων.

Ὁ ρόλος τῶν ἐπενδύσεων

Ἀποφασιστικῶς συνέβαλεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἱκανοποιητικοῦ ἐπιπέδου οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ εἰς τὴν περαιτέρω αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων κατὰ τὸ 1959 ἡ προώθησις μὲ ἐντεινόμενον ρυθμὸν τοῦ προγράμματος τῶν Δημοσίων Ἐπενδύσεων. Οὕτω, διὰ τῶν ἔργων τῶν ἐκτελουμένων εἰς συνεχῶς εὐρυτέραν ἔκτασιν ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχομένων Ὀργανισμῶν ἐπιτυγχάνεται ὁ ἐμπλουτισμὸς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας εἰς πρόσθετον πάγιον κεφάλαιον, τόσον ἀναγκαῖον διὰ τὴν βαθμιαίαν μετάβασιν εἰς νέας μορφὰς παραγωγῆς ἀγαθῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐπὶ πλέον ὅμως ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ ἄμεσος ἐνίσχυσις τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τῶν εἰσοδημάτων, ὥστε νὰ ἐξουδετερῶνται, κατὰ τὸ δυνατόν, αἱ ἐπιδράσεις παροδικῶν συντελεστῶν ἀνασχέσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν προγραμματιζομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἔργων, καὶ συνεπῶς εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἐπιδιωκομένων διὰ τῆς ἐκτελέσεώς των μακροχρονίων σκοπῶν εἰς τὸν τομέα τῆς ἀναπτύξεως, θὰ πρέπει νὰ μνημονευθῆ ἡ συμμετοχὴ τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν καὶ ἰδιαίτερως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Εἶναι, πράγματι, γνωστόν, ὅτι κατὰ τὸ 1959 διὰ τῶν ἀναληφθέντων ὑπὸ τῶν πιστωτικῶν ὀργανισμῶν ἐντόκων γραμματίων κατέστη δυνατὴ ἡ χρηματοδότησις τῶν Δημοσίων Ἐπενδύσεων κατὰ ποσοστὸν 32ο)ο περίπου τοῦ συνόλου των.

Εἰς τὸν τομέα τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων ἰδιαιτέρως ἐντυπωσιακὴ ὑπῆρξεν ἡ αὔξησις τῆς ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν χωρητικότητος τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου. Ἠκολουθουμένη μετὰ συνεπείας πολιτικὴ προσελκύσεως εἰς τὰ ἑλληνικὰ νηολόγια τῶν πλοίων ἑλληνικῆς ἰδιοκτησίας ὑπὸ ξένην σημαίαν εἶχεν ἤδη ἀπὸ ἐτῶν ἀποφέρει καρπούς. Μὲ τὴν συνδρομὴν ὅμως εὐνοϊκῶν ἐξωγενῶν παραγόντων ὁ ρυθμὸς ἐπαναπατρισμοῦ τοῦ πολυτίμου τούτου κεφαλαίου ἐπεταχύνθη οὐσιωδῶς κατὰ τὸ 1959. Ἀποτέλεσμα τούτου ἦτο ἡ χωρητικότης τῆς ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἐμπορικῆς ναυτιλίας νὰ αὐξηθῆ ἀπὸ 1,9 ἑκατ. τόννους κατὰ τὸ τέλος 1958 εἰς 3,3 ἑκατ. τόννους, κατὰ τὸ τέλος 1959 καὶ εἰς 3,8 ἑκατ. τόννους κατὰ τὸ τέλος Μαρτίου τρέχοντος ἔτους.

Πέραν ὅμως τῆς αὐξήσεως τῆς χωρητικότητος τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ στόλου ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτος ὑπῆρξεν ἡ ἀρξαμένη ἐγκατάστασις εἰς τὴν Χώραν τῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ ἐνδεχόμενον νὰ ἀποβῆ βαθμιαίως ἡ Ἑλλὰς ναυτιλιακὸν κέντρον διεθνοῦς προβολῆς θὰ ἀπετέλει ἐπίτευγμα εὐρυτέρων εὐνοϊκῶν ἐπιπτώσεων διὰ τὸ σύνολον τῆς οἰκονομίας. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, διαβλέπουσα τὸν ἐθνικόν, πράγματι, ρόλον, τὸν ὁποῖον δύναται νὰ διαδραματίσῃ ὁ ἐφοπλιστικὸς κόσμος εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἐξεδήλωσε ποικιλοτρόπως τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον της διὰ τὴν παροχὴν πάσης διευκολύνσεως εἰς τὸν τομέα τῆς ναυτιλίας καὶ τὴν προώθησιν τῆς ναυτιλιακῆς πίστεως. Ἀπόδειξιν τούτου παρέχουν ἡ ἵδρυσις εἰδικοῦ ναυτιλιακοῦ Καταστήματος ἐν Πειραιεῖ καὶ Ὑποκαταστήματος εἰς τὰς γνωστὰς διὰ τὴν ναυτικήν των παράδοσιν Οἰνούσσας, ὡς καὶ ἄλλαι ἀνακοινωθεῖσαι ἤδη εἰς τὸν ναυτικὸν κόσμον ἐνέργειαι.

Ἡ διαμόρφωσις τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν

Σημαντικὴ βελτίωσις ἐσημειώθη κατὰ τὸ 1959 εἰς τὸ συνολικὸν ἰσοζύγιον τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν. Τὰ εἰς χρυσὸν καὶ μετατρέψιμα νομίσματα διαθέσιμα κατὰ τὸ τέλος Δεκεμβρίου 1959 ηὐξήθησαν κατὰ 46 ἑκατ. δολλ. ἔναντι τοῦ 1958. Ἤδη, μὴ περιλαμβανομένων τῶν μεταφερθέντων εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον 15 ἑκατ. δολλαρίων, τὸ ἀπόθεμα ἀνέρχεται εἰς 208 ἑκατ. δολλάρια. Τὸ ἐπίπεδον τοῦτο εἶναι τὸ ὑψηλότερον ἐπιτευχθὲν μεταπολεμικῶς.

Ἐνδιαφέρον εἶναι νὰ σημειωθῆ, ὅτι τὸ ἔλλειμμα κατὰ τὸ 1959 περιωρίσθη εἰς 3 ἑκατ. δολλ. μόνον, δηλαδὴ οὐσιαστικῶς ἐξουδετερώθη. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη εἰς τὸ πρὸ βοηθείας ἰσοζύγιον ἐπετεύχθη παρὰ τὴν σημαντικὴν ὑποχώρησιν τῶν ἐξαγωγῶν ἔναντι τοῦ 1958 κατὰ 30 ἑκατ. δολλ. ἢ 12ο)ο.

Τὴν ἀπώλειαν συναλλάγματος ἐκ τῆς μειώσεως τῶν ἐξαγωγῶν ὑπερεκάλυψεν ἡ μείωσις τῶν εἰσαγωγῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ περιορισθῆ κατὰ πλέον τῶν 6 ἑκατ. δολλ. τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου.

Ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, καὶ δεδομένης τῆς ἔστω καὶ περιωρισμένης αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων κατὰ τὰ ἔτη 1958 καὶ 1959, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συναχθῆ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ροπὴ τοῦ κοινοῦ πρὸς εἰσαγωγὰς ὑπέστη πλέον ὡρισμένην κάμψιν. Ἡ διαπίστωσις αὕτη, ἡ ὁποία ἐνισχύει τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἄποψιν, ὅτι γενικῶς ὑπεχώρησεν ἡ ροπὴ πρὸς κατανάλωσιν, θὰ πρέπει σοβαρῶς νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν χάραξιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ εἰδικώτερον τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, δεδομένου, ὅτι παρέχει διευρυνόμενα περιθώρια ἐνισχύσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

Τὸ ἐπίπεδον τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας

Ἡ αὔξησις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος συνετέλεσε κατ